

- Breskve 8.—
b) ostalo:
jabolka in hruške alla rinfusa 2.—
slive 1.—
Iz 36 Sadje pripravljeno:
a) slive, sušene na katerikoli način:
1. Nezavite ali v zavitkih od 35 kg in več skupne teže 6.—
2. V drugih zavitkih 8.—
b) ostalo sadje, sušeno na katerikoli način:
jabolka, hruške, sušene, nebeljene 6.—

V končnem zapisniku o parafiranju trgovinske pogodbe je dodatek, ki določa, da se sme v slučaju, da kontingent črnega vina ni izčrpan, 50% neizčrpanega ostanka izvoziti belo vino.

Zanimivo in velike gospodarske važnosti za obmejno kmečko prebivalstvo je sporazum, s katerim se urejuje obmejni promet. Navesti hočemo tu v izvlečku določbe sporazuma, nanašajoče se na naše vinarstvo in sadjarstvo.

Člen 1. sporazuma govori o obojestranski 10 km coni.

Člen 2. sporazuma se glasi:

V medsebojnem prometu so prosti od vseh uvoznih in izvoznih carin, dajatev in vseh taks spodaj navedeni in obmejni coni pridelani predmeti in kmetijski proizvodi:

Sveže sadje, obsegajoče tudi grozdje, sušeno sadje, sveža zelenjava, sveže mleko itd. (vino ne).

Obmejna cona na strani SHS obsega občine:

Madjaševci	Krčevina
Martinje	Kamnica
Boreča	Stubovci? (menda Stubovci)
Sulinci	Pekre
Petrovci	Limbuš
Stanjeveci	Bistrica pri Rušah
Kovačevci	Ruše
Poznanovci	Selnica ob Dravi
Bošonci	Činžat
Salamenci	Rudeči breg
Pucinci	Janžev vrh
Murska Sobota	Sv. Anton na Pohorju
Krog	Sv. Primož
Veliki Bakovci	Vuzenica
Vučjaves	Trbonje
Bučecovci	Otiški vrh
Okoslavci	St. Janž nad Dravogradom
Sv. Jurij na Ščavnici	Polit. srez Prevalje izvz.
Grabnoš	kat. obč. Podgora
Ivanjci	Solčava
Sv. Benedikt	Jezersko
Ročica	Kokra
Kremberg	Sv. Katarina
Ledinček	Sv. Ana
Gašteraj	Leše izvzemši kat. občine
Malna	Pirešica
Partinje	Begunje
Sentjakovski dol	Lesce
Vukovski dol	Breznica
Jarenina	Zgornje Gorje
Od občine Pesniški dvor	Dovje
kat. občini Gačnik in Jelenice	Kranjska gora
Od občine Lajtersberg	Rateče
kat. občini Leitersberg in Pečehova	

Prišel je žid v Ljubljano, je mislil, da v zaspalo prinesel bo novost.

Ponujal laške fige in razne migomige, kdo mara za norost?

Ponujal je mazila, sleparska razna mila, a kupil nihče nil

Pri nas »Gazela« milo si svet je priborilo, vse drugo nam smrdilo

Saj je svetovnoznano napravilo Ljubljano, zato ga vse častil

Občine, ki leže med prej navedenimi občinami in državno mejo, spadajo istotako v obmejno cono.

Zeleti je, da bi obmejno prebivalstvo že letos izdatno izkoristilo ugodnosti, ki mu jih nudi trgovinska pogodba, osobito kar se tiče grozdja in sadja.

Poleg določb trgovinske pogodbe zanimajo naše vinske izvoznice gotovo tudi znižani izvozni železniški tarifi, ki veljajo od vseh postaj v državi do obmejnih postaj kakor tudi do morskih in rečnih pristanišč. Znižana izvozna tarifa se sme uporabiti za 10 tonske in večje vagone, velja pa za grozdno in sadno vino, vinski mošt in brozgo. Za dezertna vina ta tarifa ne velja.

Znaša po para za 100 kg:

km	Notr. prom.	Izvoz. tarifa
1—10	265	250
11—15	330	270
16—20	370	295
21—25	410	320
26—30	455	340
31—35	495	365
36—40	540	390
41—45	580	410
46—50	620	435
51—55	660	460
56—60	700	485

Na lokalnih železnicah: Ljutomer—Radgona, Slovenska Bistrica—Slov. Bistrica mesto, Velenje—Dravograd, Grobelno—Rogatec, Čakovec—Dolnja Lendava in Konjice—Zreče pa še pride zraven pribitek k prej omenjeni tarifi, ki znaša para za 100 kg:

km	Notr. prom.	Izvoz. tarifa
1—10	10	10
11—15	15	10
16—20	20	15
21—30	25	15
31—35	30	20
36—40	35	20

Pri izvozu vina se pri nas ne plača nobena carina. Naše carinarnice zaračunajo samo:

1. Žigovino od soda 10 par v zlatu, to je 1.10 D v srebru (papirju).

2. Poslovno dažbino 22 para v srebru (papirju) od 100 kg brutto.

Za vrnjeno prazno vinsko posodo se ne plača nič

ga sveta in poskusi tako dolgo nadaljevati, dokler se ni ugotovila priljubljena podlaga za dotično ozemlje.

Obseg vinograda »Bürgerspitala« je 63 ha in drž. domene »Juliuspatala« pa 83 ha. Zasajen je po največ s silvancom in deloma z mozel-rizlingom, ki je v rasti močnejši in rodovitnejši nego renski rizling, toda kvaliteta je slabša.

Moški dobe od ure 45, ženske pa 35 pfenigov plače.

Predpogan sem si ogledal kleti »Juliuspatala« pod vodstvom kmetijskega svetnika g. Hefnerja. Prešnica je moderno opremljena, kipišnica z vročevodno kurjavo, velike vinske kleti, ki vsebujejo nad 5000 hl vina.

Vino se tu goji za buteljke, ki se polni v takozvane »čutarice« (Bocksbeutel) z vsebino 0,7 l in pridejo kot take v promet.

Vršila se je tudi vinska pokušnja in sicer letniki 1921—1924. Vina so podobna našim, posebno silvanec; v splošnem so vina dobro gojena.

Popoldne se je okušalo vino pod vodstvom kmetijskega svetnika g. Nöglerja v »Bürgerspitalu«. Ta vina so še boljša; letnik 1921 (izbor) prekaša onega v Geisenheimu.

V celoti sem dobil utis, da obe vzorno vzdržani domeni stojita pod spretnim vodstvom.

24.—25. julija 1925.

sem se vračal iz Würzburga na Dunaj. Popoldne dospel še v višjo vinarsko in sadjarsko šolo v Klosterneuburgu. Tu me je prijazno sprejel g. dvorni svetnik ravnatelj dr. Linsbauer, ki mi je radevolje razkazal vse učne prostore, laboratorije, prešnico in kleti.

Celokupen ustroj tega zavoda je dober, oviran je v njem le v toliko, ker je denarno premalo podprt. Zavodove nasade mi je razkazoval slučajno navzoči vodja državnih matičnjakov g. Bergmaier.

Trsnica je slaba, matičnjak je še v precej dobrem stanju in vinograd je zdrav, toda rez in poletno opravilo vinograda je pomanjkljivo. V tehničnem oziru sem ravno tu več pričakoval.

27. julija 1925:

V Langenloisu — Krems sem si ogledal pod vodstvom gg. ravnatelja Weigla in nadzornika Bauerja vinograde niž. av. kopačev (Hauer) v okolici trga Langenloisa, ki je bil pred kratkim povzdignjen v mesto in se je tozadevna slavnost vršila v zvezi s kmetijsko-obrtno razstavo.

Pri gg. Fischerju (Hauer) v Haindorfu in vinotrzih v Langenloisu sem si ogledal prešnice in vinske kleti, ko prideš v podzemski rov, od katerega se kletni prostori odcepijo na več strani (krajevni običaji).

Trtni nasadi sestoje po večini iz zelenega veltlinca, rdečega vrha in silvanca. Vinogradi se vzgledno obdelujejo; škropljenje se je vršilo 6—9 krat z 1—2% raztopino galice ter trikrat žveplalo. Trte so popolnoma zdrave. Zemlja je naplavna to je iz glin, apna in peska (Löss).

V Langenloisu je tudi viničarska šola, in sicer je nastavljena začasno v tamošnji meščanski šoli. Šolska doba je enoletna. Sprejemajo se v isto 18 letni in starejši sinovi kopačev (Hauersöhne). Tudi tu se mi je nudilo, kar zadeva vinarstvo — mnogo zanimivega.

28. julija 1925.

Ogled vinogradov v Nussdorfu pod vodstvom g. Bergmaierja. Predvsem se je ogledal državni matičnjak, ki sestoje po večini iz berlandiere × riparije 5 BB in je eden najlepših matičnjakov. Iz tega matičnjaka se odda po 200 komadov ključev kopačem in vsak vinogradnik si mora sam pri vinogradu nasaditi mal matičnjak ter sam cepljenke vzgojiti in vinograd zasadi. Na ta način se lahko tudi mali posestnik ponaša s svojim lastnim pridelkom.

Razdalja trsa je 0,9 × 0,9 m ali pa 1 × 0,8 m. Nasadi sestoje po večini iz zelenega ali rdečega veltlinca, laškega rizlinga, silvanca, neuburgerja, rizlinga in malo sive portugalka.

Donos se računa na en joh 20—30 hl. Dnine so: moški 60—65.000 a. K in 1 in pol litra pijače, ženske 50—55.000 a. K in 1 in pol litra pijače pri 12 do 13 urnem delu, dočim pri 10 urnem delu odpade pijača. V soboto popoldne imajo omožene ženske pri celodnev nem plačilu prosto, da si opravijo svoje hišno delo.

V višjih legah, kjer vsebuje zemlja do 78% apnenca, so se sadile raznovrstne francoske podlage tudi berlandiere × riparija 5 BB, 27 B, 127, 125 a in 18 B. Razen berland. × rip. 5 BB so postale vse druge vrste klorotične in so se polagoma posušile. 5 BB se je dalje krepko razvijala in njen les je dobro dozorel vsako jesen. Imel sem priliko se prepričati na licu mesta, da so nasadi — cepljeni na 5 BB nenavadno močnejši od onih, na drugih podlagah cepljenih.

V 30 letnih vinogradih so se pojavile pred 6 leti prazna mesta. Tu so se dosadile cepljenke na 5 BB in čez 6 let so postale te mnogo močnejše nego so stare trte — kar je jasen dokaz, da je Koberjeva podlaga 5 BB najboljša za tamošnjo zemljo; pri nas bi se morala ista preizkusiti.

29. julija 1925.

V Gradcu sem posetil Zadružno klet, ki je v vsem prav dobro opremljena. Vina so pod vodstvom gospoda Trummerja v splošnem prav dobro gojena in so čistega okusa. Nakupna cena vin je 12—14.000 a. K, prodajna cena pa 17—23.000 a. K za liter. Buteljčno vino a 0,7 l se prodaja od 15.000 a. K naprej.

Bil sem tudi v kmetijski šoli v Grottenhofu, čiji predstojnik je g. dvorni svetnik ravnatelj Jentsch. V tem zavodu je po večini zastopano poljedelstvo, živinoreja, sadjarstvo in vrtnarstvo, medtem ko zavzame vinograd le malo parcelo tega posestva — miniaturna učnim svrham. V ostalem je vse v smotreni razvrstitvi in napravi vsled tega na človeka najboljš